

นวัตกรรมราชทัณฑ์

ตอน การแก้ไขปัญหาเสพติดในเรือนจำภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติ

วินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ นบ.นม.

ในปัจจุบันเรือนจำหลายประเทศได้นำ แนวคิดความร่วมมือการดำเนินงานเรือนจำระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม มาใช้ในการดำเนินงานเรือนจำให้มีประสิทธิภาพเพื่อการยอมรับและเพื่อความไว้วางใจของประชาชนในหลายประเทศ เช่น เรือนจำในสหภาพยุโรป เมื่อ พฤศจิกายน 2013 เรือนจำในสหภาพยุโรปหลายประเทศ เช่น เบลเยียม เยอรมัน อิตาลี เป็นต้น ได้จัดให้มีการประชุมขึ้นในหัวข้อเรื่อง แนวโน้ม การออกแบบและการดำเนินงานเรือนจำ ภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม เรือนจำในโรมาเนียและบัลแกเรีย เมื่อ กันยายน 2014 สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติเรือนจำโรมาเนีย และ กรมราชทัณฑ์ บัลแกเรียภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม ได้จัดให้มีพิธีลงนามในข้อตกลงความร่วมมือเพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานเรือนจำของทั้งสองประเทศ ณ โรงแรมแกรนด์ ดิมาเยอท วานา บัลแกเรีย เป็นต้น สำหรับเนื้อหาสาระ ของบทความ เรื่อง การแก้ไขปัญหาเสพติดในเรือนจำภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม (United Nations Office on Drugs and Crime – UNODC) ที่นำเสนอในบทความนี้ได้แก่ การแก้ไขปัญหาเสพติด ในเรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกัน โดยจะเป็นการกล่าวถึงความเป็นมา และการดำเนินงาน โดยสังเขป ดังนี้

สภากรรณการเรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกันเข้าร่วมประชุม
ณ เมืองกัวเตมาลา ปี 2014

สภาเรือนจำยุโรปประชุม
ณ กรุงบรัสเซลส์ประเทศเบลเยียม ปี 2013

สภาเรือนจำโรมาเนียและบัลแกเรียลงนามในข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงานเรือนจำ
ณ ประเทศบัลแกเรีย ปี 2014

➤ ความเป็นมา

ความเป็นมาของการแก้ไขปัญหาเสพติดในเรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกัน ภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติ ข้อมูลจากเว็บไซต์ <http://www.prisonssystem.eu/index.php/news> พบว่า แนวคิดในการแก้ไขปัญหาเสพติดของเรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกันเกิดขึ้นจากผลการสัมมนาระหว่างประเทศเพื่อการวางแนวทางนโยบายเรือนจำ ณ เมือง กัวเตมาลา เมื่อวันที่ 5 - 6 ธันวาคม 2013 จัดประชุมโดยกรมราชทัณฑ์กัวเตมาลา มีผู้แทนและ ผู้ประสานงานระดับภูมิภาคจากองค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) ผู้แทนจากกรมราชทัณฑ์ สาธารณรัฐโดมินิกัน คอสตาริกา เม็กซิโก และสหราชอาณาจักร ฯลฯ ผู้แทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทน

ภาคความยุติธรรมในกัวเตมาลา ผู้แทนขององค์กรสิทธิมนุษยชน ผู้แทนของมหาวิทยาลัย และผู้แทนของสมาคมวิชาชีพราชทัณฑ์ และอื่นๆ รวมทั้งสิ้นประมาณ 200 คน เข้าร่วมประชุม

การสัมมนาระหว่างประเทศเพื่อการวางนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเรือนจำ
ณ เมืองกัวเตมาลา 2013

การสัมมนาระหว่างประเทศเพื่อการวางนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเรือนจำ
ณ เมืองกัวเตมาลา 2013

➤ การดำเนินงาน

การดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสภาเรือนจำอเมริกากลาง และ สาธารณรัฐโดมินิกัน (CODESIP) ข้อมูลจากเว็บไซต์ <http://www.prisonssystems.eu/> พบว่า สภา เรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกัน ได้ก่อตั้งขึ้นที่สาธารณรัฐกัวเตมาลา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2014 เป็นผล การดำเนินงานต่อยอดจากการสัมมนาระหว่างประเทศเพื่อวางนโยบาย และ แนวทางการดำเนินงานเรือนจำ ณ เมืองกัวเตมาลา เมื่อวันที่ 5 - 6 ธันวาคม 2013 ภายใต้กรอบแนวคิดความร่วมมือและนโยบายการพัฒนา เรือนจำในกัวเตมาลา โดย การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ปฏิรูปการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดและอาชญากรรมและ

การปฏิบัติที่ดีที่สุดในระหว่างเรือนจำของประเทศที่เข้าร่วมในสภากรรมการบริหารเรือนจำฯ โดยมีสมาชิกผู้ก่อตั้ง CODESIP จากประเทศอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกัน ได้แก่ ปานามา กัวเตมาลา สาธารณรัฐโดมินิกัน และเอลซัลวาดอร์ ส่วนประเทศ ฮอนดูรัส คอสตาริกา ประเทศเบลีซ นิคารากัว ซึ่งทางประเทศผู้ก่อตั้งคาดว่าจะเข้าร่วมโครงการในเร็ว ๆ นี้

➤ **บริบทว่าด้วยการแก้ไขปัญหายาเสพติดของเรือนจำไทยภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติ**

ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ของไทย ได้มีการดำเนินงานภายใต้แนวคิดความร่วมมือกับกรมราชทัณฑ์ของประเทศต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬาราชทัณฑ์อาเซียน การ ร่วมประชุมประจำปีของสมาคมการราชทัณฑ์และเรือนจำระหว่างประเทศ – ICPA แต่ยังไม่มีการก่อตั้ง สภากรรมการบริหารเรือนจำภายใต้แนวคิดความร่วมมือกับประเทศต่างๆในระดับภูมิภาคที่สนับสนุนโดยองค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC)

แต่ในทางปฏิบัติในขณะนี้ได้มีหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย TIJ ในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักด้านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งในและต่างประเทศได้ประสานความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติด้านการป้องกันยาเสพติดและป้องกันอาชญากรรม ในการพัฒนาปรับปรุงเรือนจำ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง และผลักดันให้มีการปฏิบัติที่ดีต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำตามมาตรฐานสากลตามข้อกำหนดกรุงเทพ และเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2557 TIJ ได้รับการประสานงานจาก UNODC ให้ทำการต้อนรับคณะผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรม และ กระทรวงสาธารณสุขรัฐบาลเนปาล รวมถึงผู้แทนองค์การอนามัยโลก ประจำสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาลที่มีความประสงค์ที่จะศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงานราชทัณฑ์ และการบริหารงานด้านสาธารณสุขและการป้องกันโรคเอดส์ของไทย ณ ทัณฑสถานหญิงกลาง

TIJ ภายใต้การประสานงานจาก UNODC ให้การต้อนรับคณะผู้แทนเนปาล เข้าศึกษาดูงานราชทัณฑ์ ณ ทัณฑสถานหญิงกลาง

TUJ ต้อนรับคณะผู้แทนเนปาล

➤ โดยสรุป

การแก้ไขปัญหาเสพติดในเรือนจำ ภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติของสภาเรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกัน ที่ได้ดำเนินการภายใต้ แนวคิดในการสร้างความร่วมมือการดำเนินงานเรือนจำระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) นับเป็นนวัตกรรมใหม่ ในปี 2014 ที่กรมราชทัณฑ์หลายประเทศ เช่น เบลเยียม โรมาเนีย บัลแกเรีย ปานามา กัวเตมาลา สาธารณรัฐโดมินิกัน และเอลซัลวาดอร์ได้นำมาใช้ในการดำเนินงานเรือนจำให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการยอมรับ และ เพื่อความไว้วางใจของประชาชนสำหรับเรือนจำของประเทศไทยยังไม่พบข้อมูลว่ามีการดำเนินการภายใต้แนวคิดในการสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดของเรือนจำระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค ภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติด้านยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) โดยตรง คงมีแต่เพียงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย TIJ ในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักด้านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งใน และ ต่างประเทศที่ได้ประสานความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติด้านการป้องกันยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC) โดยได้มีการประสานงานในบางเรื่องผ่านมาทางเรือนจำ ดังนั้น การนำบทความเรื่องการแก้ไขปัญหาเสพติดในเรือนจำภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติของสภากรรมการบริหารเรือนจำอเมริกากลางและสาธารณรัฐโดมินิกันมานำเสนอในบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงบริบท/ทิศทางความเคลื่อนไหวของนวัตกรรมเรือนจำใหม่ล่าสุดในปี 2014 ของเรือนจำ หรือ กรมราชทัณฑ์หลายประเทศในระดับภูมิภาคที่ได้ดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติด้านการป้องกันยาเสพติดและอาชญากรรม

.....

